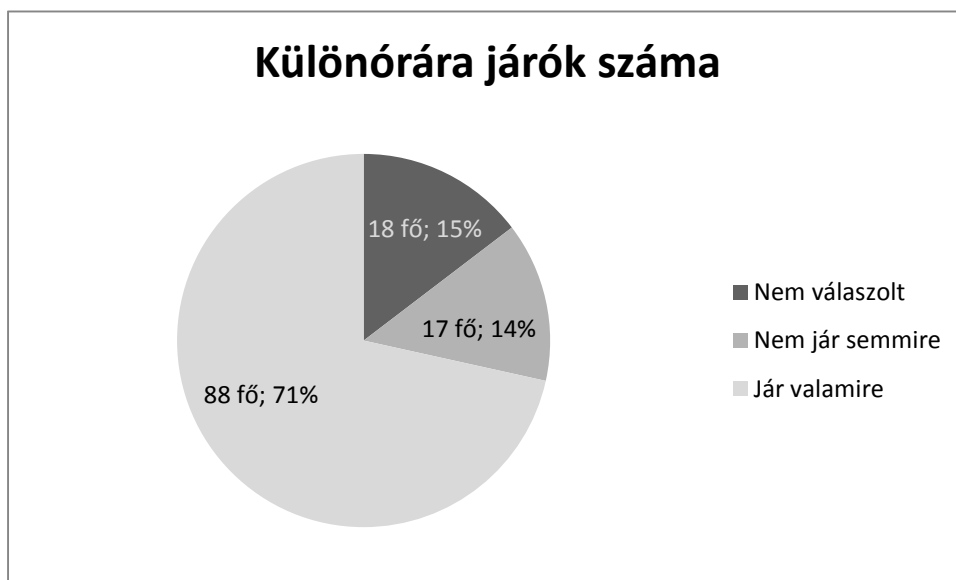

A leányvári általános iskolások szabadidő eltöltése szervezett foglalkozásokkal, különórákkal a 2016/17-es tanévben

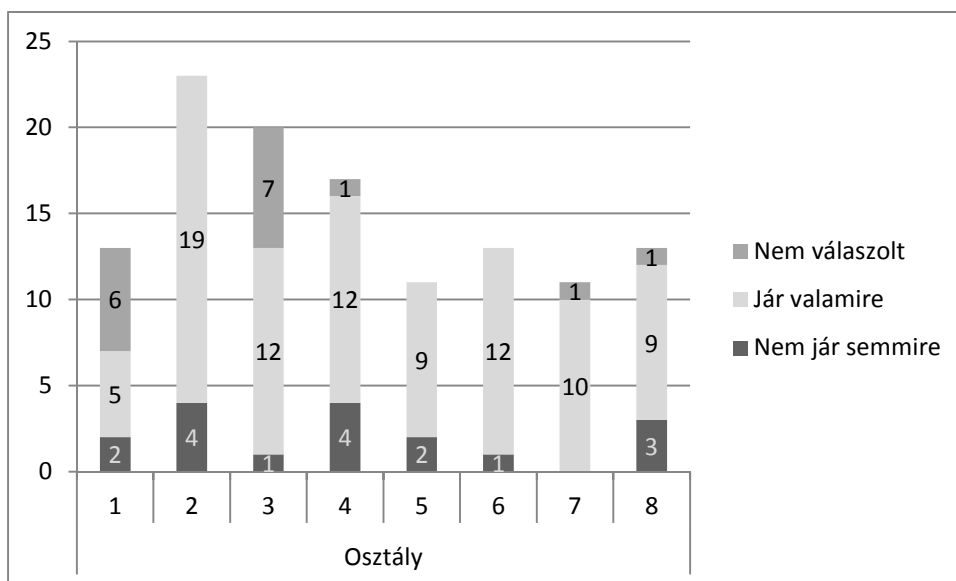
A kérdőív kitöltése önkéntes volt. A 123 diák közül 18-an nem töltötték ki a kérdőívet. A 105 válaszoló közül 17 nem jár külön órákra, foglalkozásokra a tanítási időn kívül, míg 88 fő jár valamilyen más szervezett foglalkozásra. Ez látható az 1. ábrán.

1. ábra: A nem válaszoló, a különóra járó és nem járó diákok száma

A fiú-lány arány nagyjából kiegyenlített, 10 fiú és 7 lány nem jár semmilyen különóra, míg 46 fiú és 42 lány jár valamire.

Az osztályonkénti lebontást a 2. ábra mutatja.

2. ábra: A nem válaszoló, a különóra járó és nem járó diákok száma osztályonként

Érdekesen alakulnak a számok, ha azt is megvizsgáljuk, hogy egy-egy fő mennyi foglalkozásra jár, hiszen vannak, akik 2-3, de akad olyan is, aki 4 különböző dologgal is foglalkozik az iskolán túl. Ezt a 3. ábra mutatja.

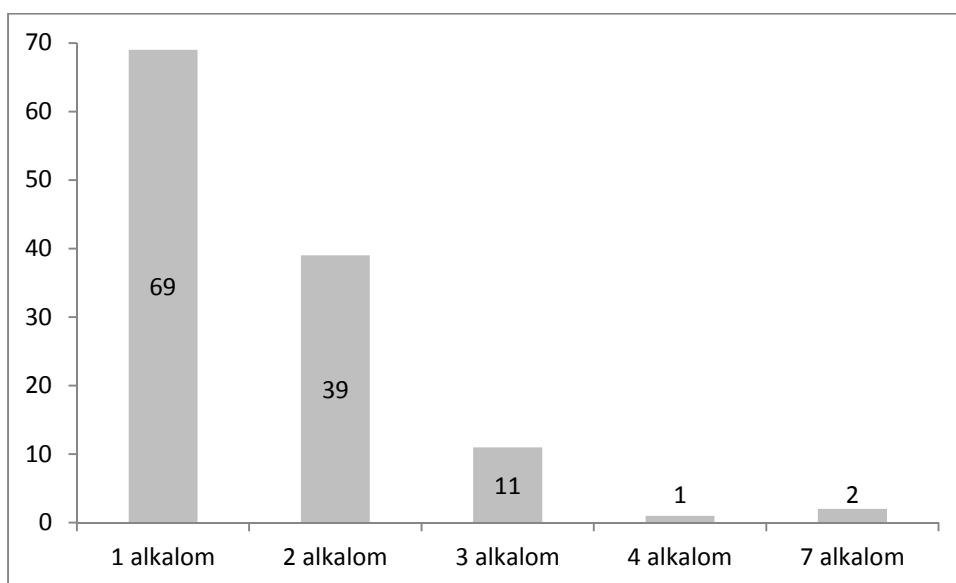

3. ábra: A diákok száma, hogy egy héten ki mennyi különböző szervezett foglalkozásra jár

Ahogy az az ábrából is látható, a legtöbben, 61 fő mindössze egyetlen iskolán túli foglalkozáson vesz részt, de 16 fő kettő, míg 9 fő három foglalkozást is végez.

A nemeket megvizsgálva elmondható, hogy 1 foglalkozásra 31 fiú és 30 lány; 2 foglalkozásra 9 fiú és 7 lány; 3 foglalkozásra 5 fiú 4 lány, és 4 foglalkozásra 1 fiú jár. Tehát a nemek tekintetében itt is nagyjából kiegyenlített az arány.

Több olyan iskolán túli foglalkozás is van, ami heti 2 vagy több alkalmas. Ez látható az alábbi, 4. ábrán.

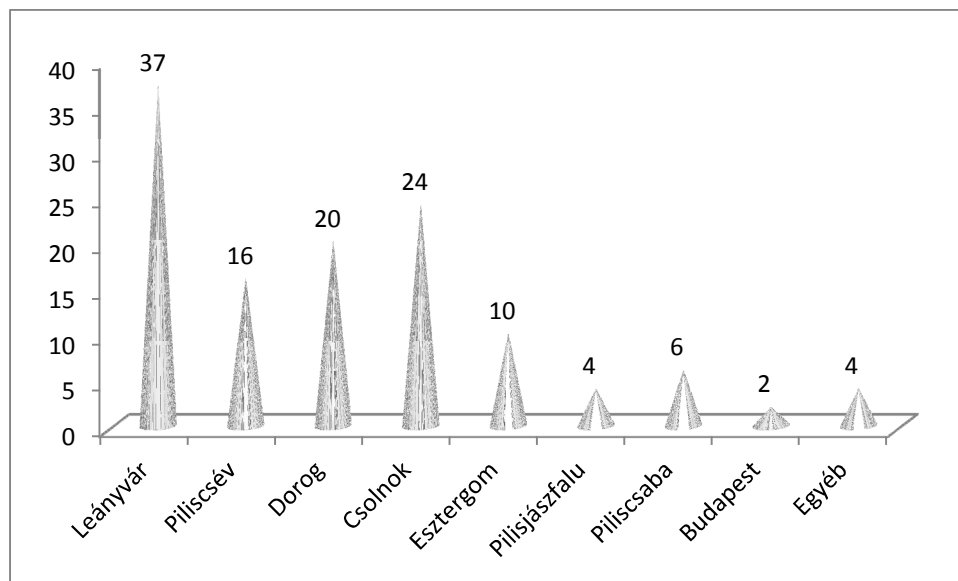

4. ábra: A különböző foglalkozások heti gyakorisága

Ha a 3. és 4. ábrákat összevetjük, akkor ebből könnyen láthatóvá válik, hogy sok gyerek a tanulással töltött nap után heti többször is eljár sportolni, zenélni, vagy valamilyen más külön órára, és nem csak az iskola a rendszeres elfoglaltság az életében.

Érdeemes a különórák helyszíneit is megvizsgálni. Az előző, 4. ábrából leolvasható az is, hogy a 88 diák összesen 122 foglalkozásra jár el. Ez a 122 óra az alábbi, 5. ábrán szereplő helyszínek között oszlik meg.

A választott foglalkozások helyszínei

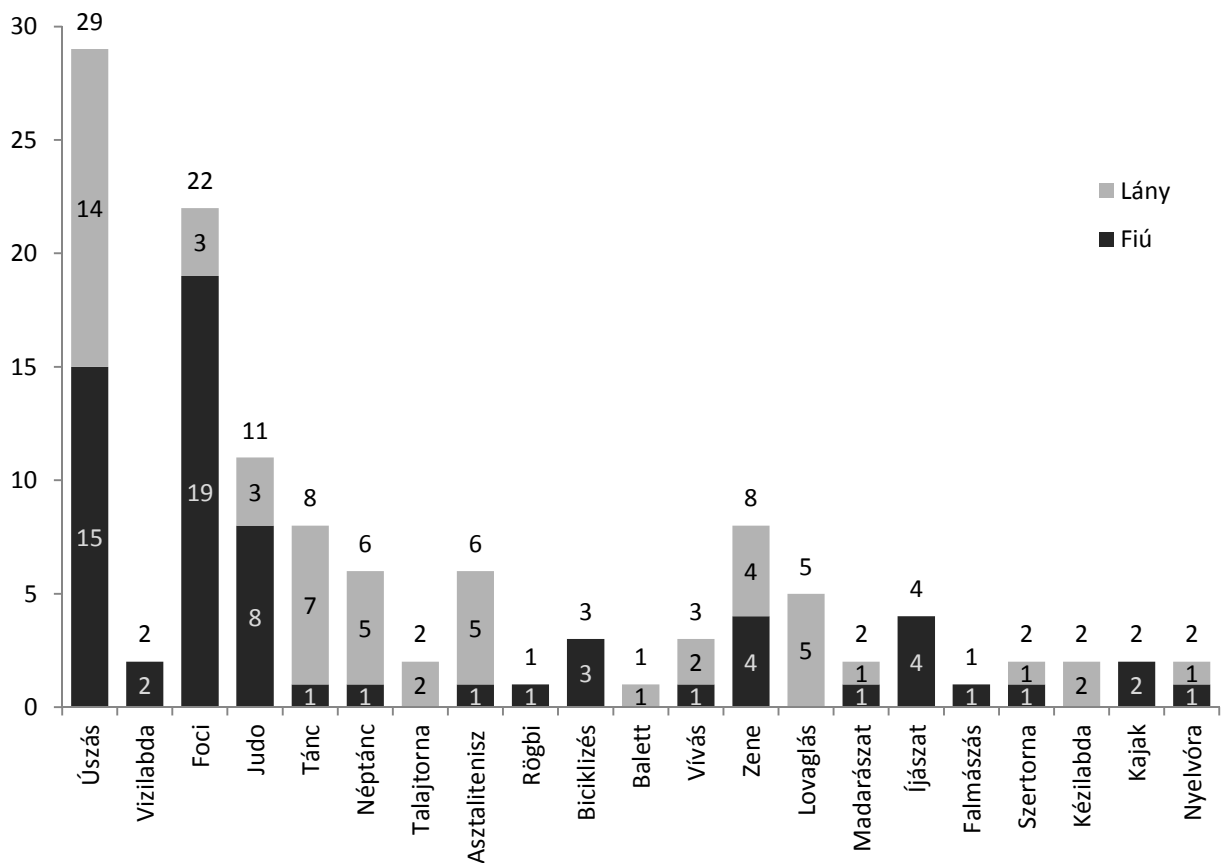

5. ábra: A választott foglalkozások helyszínei

Ebből is látható, hogy falun belül sok lehetősége van a diákoknak külön elfoglaltságokra, és nem kell minden esetben messze utazniuk. Sokszor elegendő 1-2 faluval arrébb menniük, hogy a számukra vágyott foglalkozáson részt vehessenek. Leányvár első helyét a Judo, a Kultúrházban és az iskolán belül tartott egyéb foglalkozásoknak köszönheti. Csolnok és Dorog leginkább az úszás révén tudhatja magáénak a 2. és 3. helyet, míg Piliscsév a foci miatt került a 4. leggyakoribb helyre. Ám ha valaki különlegesebb sportra vágyik (pl. kajak, vívás, lovaglás, balett), ahhoz általában már messzebb kell mennie, mint pl. Esztergom. Az egyéb kategóriába tartoznak azok az órák, amik nem kimondottan helyhez kötöttek, vagy nem szervezett foglalkozások, mint például a hosszabb távú biciklizés, edzés jelleggel.

Ha a 3 fenti ábrát egybevetjük, akkor elmondható, hogy sok esetben a diákok a délutánt nem csak tanulással, hanem sokszor utazással, külön órával töltik el.

A következő, 6. ábrán az látható, hogy milyen foglalkozásokat hány fő választott (az oszlopok feletti számok), és ezek közül mennyi a fiú, mennyi a lány.

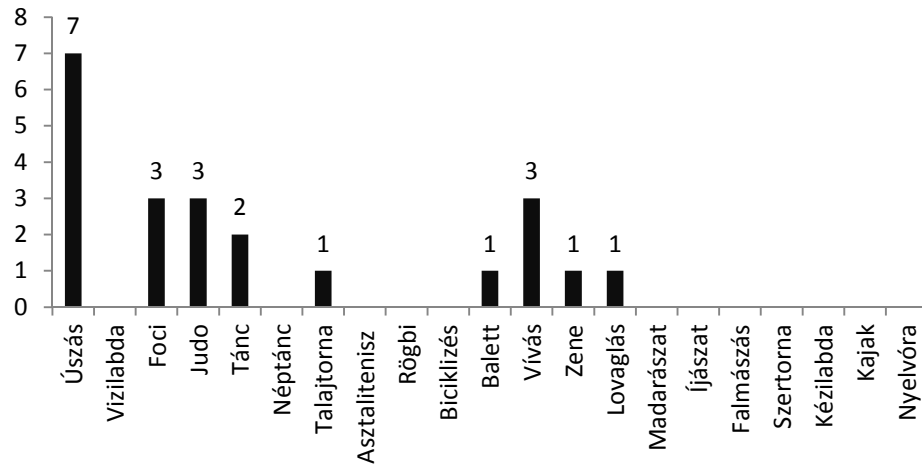
6. ábra: A választott különórák népszerűsége együtt és nemi bontásban

Ahogy az a fenti, 6. ábrán is látható, legnépszerűbb az úszás (29 fő), azt követi a foci (22 fő) és a judo (11 fő), majd a tánc és a zene következik a sorban (8-8 fő). Sok tevékenységet, amihez speciálisabb felszerelés kell, vagy csak messzebb érhető el, kevesebben választanak (1-5 fő).

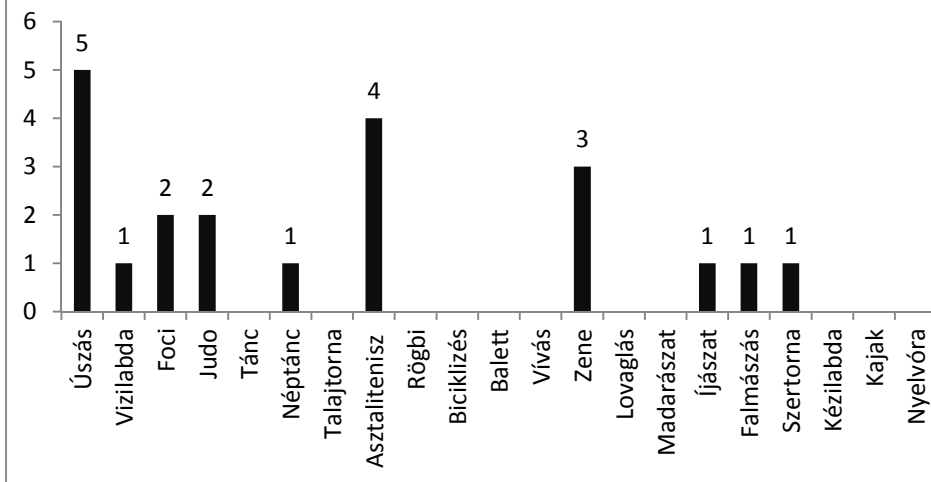
Az alábbiakban sorra veszem, hogy az adott osztályból hány fő milyen foglalkozásokra jár (7. ábra).

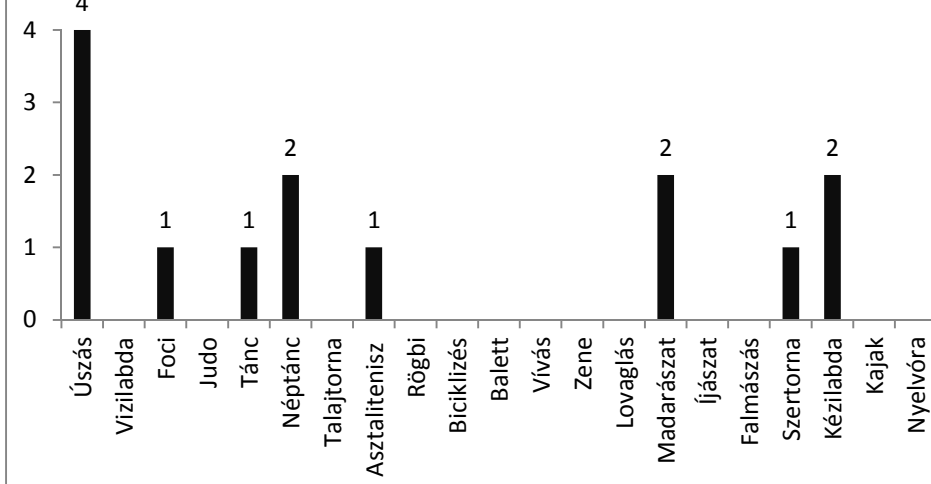
2. osztályosok különórái

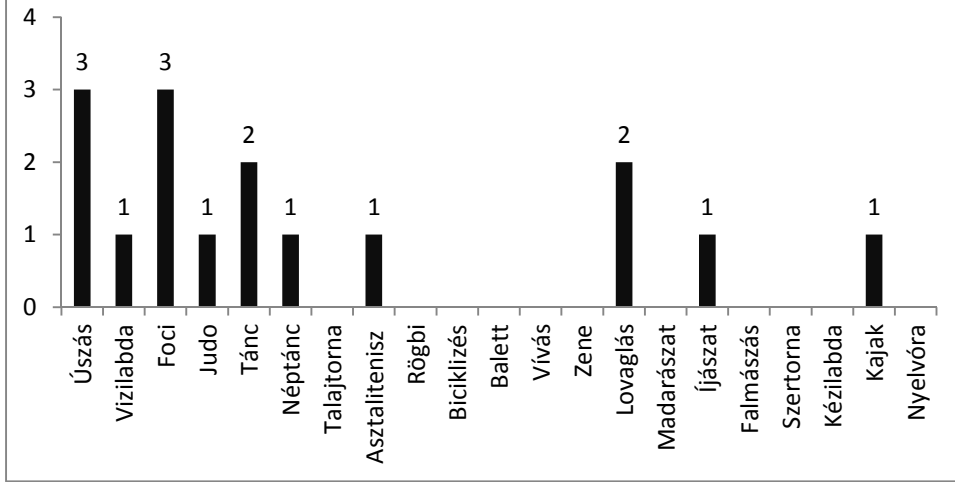
3. osztályosok különórái

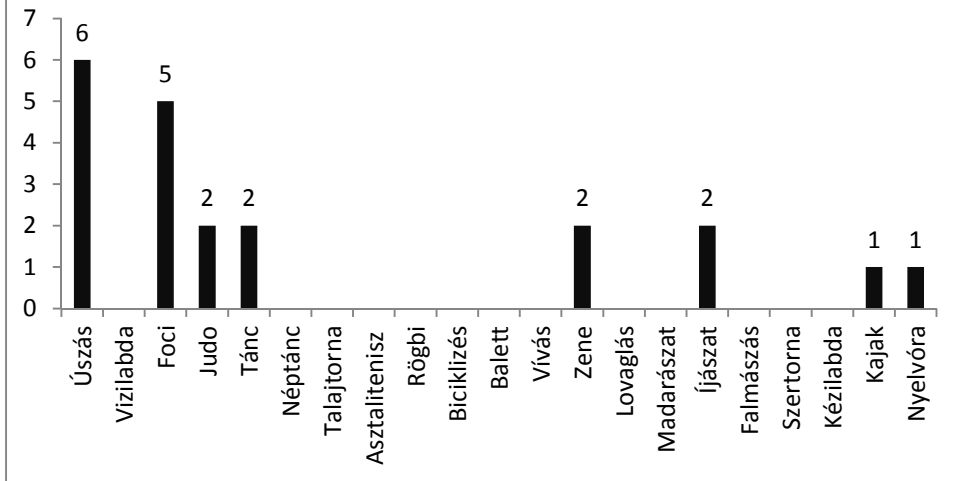
4. osztályosok különórái

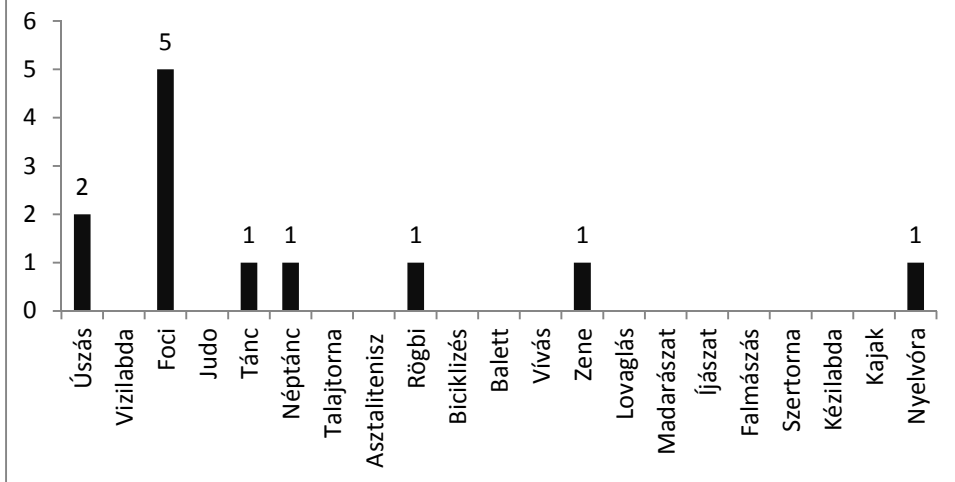
5. osztályosok különórái

6. osztályosok különórái

7. osztályosok különórái

7. ábra: A választott foglalkozások gyakorisága osztályonkénti lebontásban

A 7. ábrát megnézve látható, hogy 2-6. osztály között a legnépszerűbb foglalkozás az úszás, amit kamaszodva egyre kevesebben választanak. Ezt mutatja az is, hogy a végzős osztályból nem jár úszni senki. A másik legnépszerűbb sport a foci, amit jellemzően inkább a felső tagozatosok választanak.

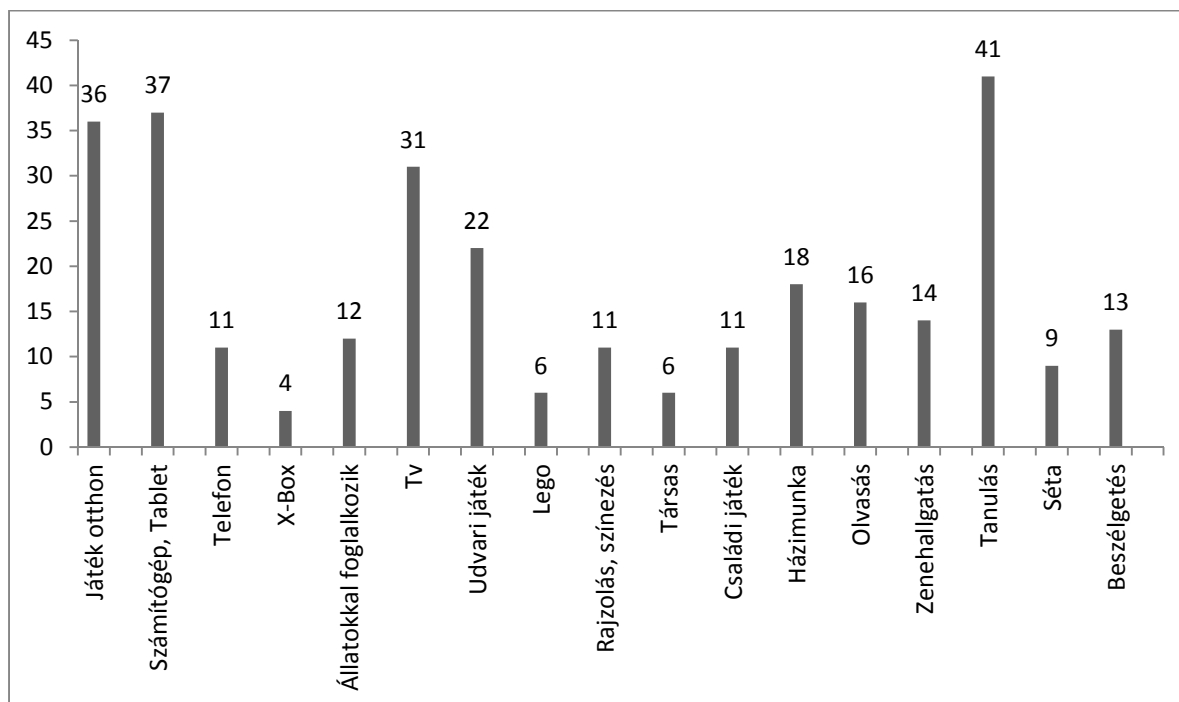
A 3. és 5. osztályosok járnak a legtöbbféle foglalkozásra, 10-10féle különóra került elő az ő osztályukban. A 2. osztály 9féle foglalkozásra jár iskolán túl, míg a 4. és 6. osztályosok 8-8féle iskolán kívüli elfoglaltságot választottak. A legkevesebb, 3féle különóra az első osztályosok járnak, de itt fontos megjegyezni, hogy az osztály fele nem töltötte ki a kérdőívet! A judo az 1. és 2. osztályban mondható népszerűnek, az asztalitenisz a 4. osztályban, a vívás a 2., míg a zene a 3. osztályban kerül 3-4 gyermeknél megemlítésre. A 8. osztályban a biciklizés mondható viszonylag gyakori elfoglaltságnak. A többi felsorolt foglalkozáson 1-2 gyerek vesz részt egy-egy osztályból.

A kérdések között szerepelt az is, hogy ki miért választotta az adott foglalkozást. A válaszok alapján az úszás sokaknál azért szerepel, mert szerettek volna megtanulni úszni, és utána megszerették, ezért tovább járnak. A többi esetben leginkább a kíváncsiság vezette őket, hogy 1-1 foglalkozásba belekezdjenek. Néhányszor a szülő unszolása is tetten érhető volt, de általában ilyenkor a gyerekek nem is akarják, vagy nem is folytatták az adott tevékenységet.

Meg kell említeni azt is, hogy a délutáni plusz elfoglaltságok a leggyakrabban egy órások (84 foglalkozás), de a 1,5 és 2 órások sem ritkák (16 és 17 foglalkozás), a foci esetében

előfordulnak akár 2,5 vagy 4 órás edzések, meccsek is, és 2 foglalkozás 30 perces – ezek általában zeneórák, és heti kétszer vannak.

A kérdőívben rákérdeztem arra is, hogy ki mivel tölti el hét közben az idejét, amikor nem a szervezett foglalkozásokra jár, illetve ha nem jár semmire, akkor hogyan telnek otthon a délutánok. A válaszok egy részét a diákok találták ki önállóan, nem volt hozzá előre elkészített lista. A diákok által megfogalmazottakat az alábbi, 8. ábrán foglaltam össze.

8. ábra: Hétköznap délutáni elfoglaltságok a diákok körében

Ahogy az a fenti, 8. ábrán is látható, a legtöbben tanulással töltik el a délutánt. Jellemzően a felsősök körében gyakoribb ez a válasz, de több diák (8 fő) a 3. osztályból is bejelölte.

A tanulás után a modern technikák kötik le leginkább a diákok délutánjait, mint a számítógép, tablet, tv, telefon, olykor X-Box. Ez a kategória korosztálytól függetlenül, minden osztályban a gyakoribb válaszok közé tartozik.

A játék otthon kategória nem választja szét az elektronikus játékot a különféle eszközökkel, tárgyakkal játszott játékoktól (autó, baba, építőkocka), így ez egy összemerosódott kategóriát jelent. A legozást viszonylag sokan említették, így ez egy külön kategóriába került. Ez a két válasz jellemzően az alsós osztályokban jelenik meg

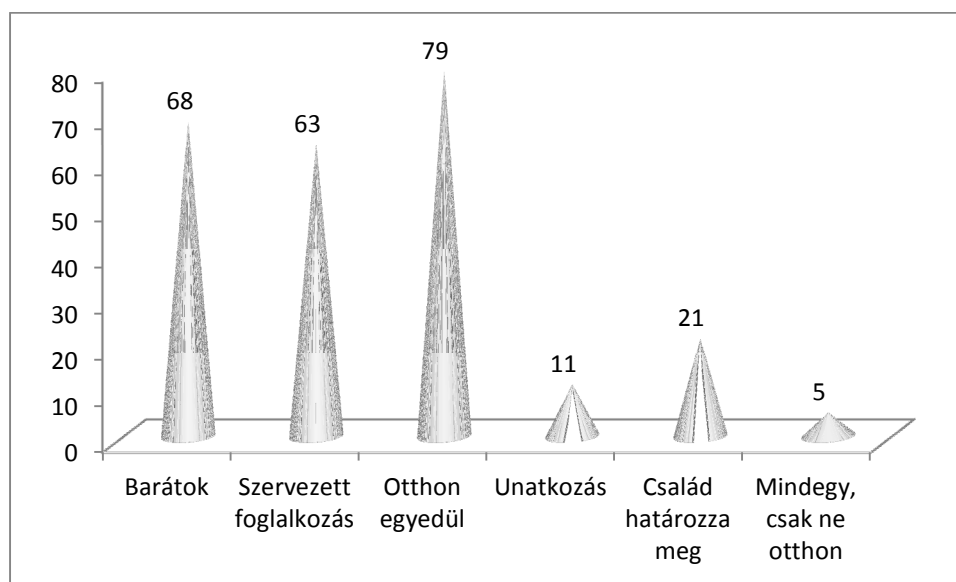
Többször előfordul szabadban eltöltött délutáni időszak is, amikor az udvaron játszanak a diákok, vagy éppen a háziállattal foglalkoznak, és tetten érhető, hogy többeket a házimunkába is bevonnak a szülők. Mind a 3 kategória jellemzően a 4. osztálytól felfelé van jelen.

A rajzolás, színezés az alsóbb évfolyamokon jellemzőbb, míg a sétálás, beszélgetés, zenehallgatás a felsősök által kedvelt időtöltés.

Szinte az összes délutáni időtöltésről elmondható, hogy magányosan zajlik, a diákok javarészt egyedül vannak, csak néhány kivételes esetben van együtt a család hétköznapi délután.

Végül megkérdeztem azt is, hogy az iskolán kívüli időt ki mivel tölti el. Ebbe a hétköznapi és a hétvégék is beletartoztak. A 6 lehetséges válasz közül maximum hármat lehetett bejelölni. A lehetséges válaszok az alábbiak: 1) barátok, 2) sport, zene, egyéb szervezett foglalkozások (pl. kézműves kör), 3) otthon (pl. tanulás, gépezés, tévénézés, olvasás, zenehallgatás), 4) nehezen tudom magam elfoglalni, sokat unatkozom, 5) szabadidőmet családom osztja be (pl. házimunka), 6) mindegy, csak ne legyek otthon.

A válaszok gyakoriságát a 9. ábra mutatja.

9. ábra: Ki mivel tölti el az otthoni szabadidejét – 6 lehetséges válasz

Ahogy az az előző válaszokból is látható volt, sok időt töltenek a gyerekek otthon, egyedül. Itt is ez lett a leggyakoribb válasz. Ugyanakkor a barátokkal való találkozás, és a szervezett foglalkozások is nagyon gyakoriak a diákok életében. A családok leginkább a 2-5. osztályosok idejét osztják be, de több 7. osztályos is bejelölte ezt a választ. Jellemzően a 2., 4. és 7. osztályból kerülnek ki az otthon unatkozóak, és viszonylag kevesen vannak azok, akik mindenhol jobban érzik magukat, mint otthon.

Összefoglalás

A kérdőív alapján elmondható, hogy az itt tanuló diákok többsége, majdnem háromnegyede jár rendszeresen valamilyen délutáni külön foglalkozásra, amely az esetek többségében valamilyen sport. A legtöbben 1 foglalkozásra járnak, de olyan is van, aki 4 különböző különóra is jár. A foglalkozások leggyakrabban Leányváron, Csolnokon, Dorogon, Piliscséven és Esztergomban zajlanak, és a nagy többségük 60 perces alkalmanként. A heti rendszeresség is változó, vannak olyanok, amik heti 1 alkalmasak, és van olyan, ami a hét minden napján van.

A leggyakoribb időtöltés az úszás, foci, judo, zenélés. Az úszás egyedül a 8. osztályban nincs jelen, és a focit jellemzően inkább a fiúk választják.

A szervezett foglalkozással le nem kötött időben leggyakrabban a felsősök tanulnak. A tanulás utáni népszerű időtöltés még a számítógépezés, tabletezés, telefonozás, X-Box-ozás vagy a tv nézés. Ezek a tevékenységek minden korosztályban gyakoriak. A játék, rajzolás, színezés inkább az alsósokra jellemző, míg a zenehallgatás, házimunka, beszélgetés, sétálás az udvaron, szabadban eltöltött idő a felsősök körében népszerűbb.

Kevesen, de vannak olyanok is, akik unatkoznak ebben a szabad időben, illetve néhányan bármit megtesznek, csak ne kelljen otthon lenniük. Sokan a barátaikkal töltik el a szabadidejüket, de gyakran vannak otthon egyedül is.

Ezek alapján elmondható, hogy a diákok nagy része aktív, és nagyon sok kötött programban vesznek részt.

Ezúton is köszönöm a pedagógusoknak és a diákoknak, hogy időt és energiát áldoztak a kérdőív kitöltésére.

2017. 05. 23.

Áy-Sárosi Petra
Iskolapszichológus